

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा – २०२१

कक्षा – शास्त्री	प्रश्नपत्रम् – १	गुणाः – ५०
विषयः – अनिवार्यसंस्कृतम्	सत्रम् – ६	समयः – १०:०० तः १२:००
दिनाङ्कः – १३/०७/२०२१	सन्दर्भग्रन्थः – तर्कभाषा	

सूचना - निम्नलिखितेषु दशप्रश्नेषु केचन पञ्च प्रश्नाः विधेयाः।
प्रत्येकं प्रश्नस्य समानगुणाः। (१०)

प्रश्नः १ निम्नलिखितेषु द्वयोः व्याख्यां लिखत।

- १ बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशम् अल्पेन वाञ्छत्यलसः श्रुतेन।
सङ्क्षिप्तयुक्त्यन्विततर्कभाषा प्रकाशयते तस्य कृते मयैषा॥
- २ शास्त्रप्रवृत्तिभेदाः।
- ३ अयुतसिद्धसम्बन्धः।

प्रश्नः २ कारणत्रैविध्यं सोदाहरणं विवृणुत।

प्रश्नः ३ अनधिगतार्थगन्तृत्वं प्रमाणमिति प्रमाणलक्षणं खण्डयत।

प्रश्नः ४ निम्नलिखितेषु द्वयोः व्याख्यां लिखत।

- १ सविकल्पकप्रत्यक्षम्।
- २ निर्विकल्पकप्रत्यक्षम्।
- ३ द्विविधमनुमानम्।

प्रश्नः ५ षड्विधसन्निकर्षान् सोदाहरणं परिचाययत।

प्रश्नः ६ हेतोः त्रैविध्यं यथाग्रन्थं विवृणुत।

प्रश्नः ७ निम्नलिखितेषु द्वयोः व्याख्यां लिखत।

- १ उपमित्युत्पत्तिप्रकारः।
- २ हेतोः पञ्चरूपाणि।
- ३ पदलक्षणम्।

प्रश्नः ८ आकाङ्क्षा-योग्यता-सन्निधीनां वाक्यार्थज्ञाने कारणत्वं स्पष्टं विशदीकुरुत।

प्रश्नः ९ प्रमाणत्रयस्य कार्यकारणभावं सङ्क्षेपेण लिखत।

प्रश्नः १० निम्नलिखितेषु दशप्रश्नानाम् अतिलघूत्तराणि लिखत।

- १ तर्कभाषायाः कर्ता कः?
- २ न्यायदर्शने प्रमाणानि कति?
- ३ चक्षुषा घटप्रत्यक्षजनने सन्निकर्षः कः?
- ४ साक्षात्कारिप्रमाकरणं किम्?
- ५ द्रव्यलक्षणं किम्?
- ६ तन्तुरूपं पटरूपस्य कीदृशं कारणम्?
- ७ स्वप्रतिपत्तिहेतुः कीदृशमनुमानम्?
- ८ का नाम अनुमितिः?
- ९ अन्वयव्यतिरेकिहेतुः कः?
- १० कः पक्षः?
- ११ के हेत्वाभासाः?
- १२ अवयवावयविनोः सम्बन्धः कः?
- १३ सव्यभिचारः कतिविधः?
- १४ किं नाम पदम्?
- १५ वह्निना सिञ्चतीति वाक्यं प्रमाणं न वा?

*****